

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

XX

trvale bytem XX

proti

žalovanému

Ministerstvo spravedlnosti

se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o žalobě proti nečinnosti žalovaného

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádná ze stran nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se přihlásil coby uchazeč do výběrového řízení přípravné služby justičního čekatele vyhlášeného předsedkyní Krajského soudu v Ostravě organizovaného ve smyslu vyhlášky č. 303/2002 Sb., o výběru, přijímání a odborné přípravě justičních a právních čekatelů a o odborné justiční zkoušce a odborné závěrečné zkoušce právních čekatelů (dále jen „**vyhláška č. 303/2002 Sb.**“).
2. Přípisem ze dne 31. 10. 2016 předsedkyně Krajského soudu v Ostravě žalobce vyřadila z tohoto výběrového řízení s odkazem na § 3 odst. 3 vyhlášky č. 303/2002 Sb. Důvodem pro vyřazení bylo nedoložení tzv. lustračního osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky (dále jen „**zákon č. 451/1991 Sb.**“).
3. Žalobce se následně obrátil na žalovaného s podnětem k přezkumnému řízení, jehož předmětem mělo být výše uvedené sdělení o vyřazení žalobce z výběrového řízení a jeho zrušení pro nezákonnost. Žalovaný na tento podnět reagoval svým právním názorem, podle kterého sdělení o vyřazení z výběrového řízení není správním rozhodnutím ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „**správní řád**“), a tudíž nejsou dány podmínky pro ani potenciální konání přezkumného řízení.
4. Právě v nezahájení přezkumného řízení ze strany žalovaného spatřuje žalobce nečinnost žalovaného, proti níž brojí podanou správní žalobou.

II.

Shrnutí žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobce se žalobou ze dne 30. 10. 2017 domáhá uložení povinnosti žalovanému vydat rozhodnutí o návrhu (žádosti) žalobce na zrušení rozhodnutí předsedkyně Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 10. 2016 o vyřazení žalobce z výběrového řízení do přípravné služby justičního čekatele.
6. Žalobce shrnul procesní vývoj ve věci a argumentuje, že zákon č. 451/1991 Sb. v § 1 odst. 4 stanovuje další předpoklady pro osoby vykonávající činnost justičního čekatele. Za osobu vykonávající službu justičního čekatele lze považovat osobu přijatou do přípravné služby dle ustanovení § 8 vyhlášky č. 303/2002 Sb. Zákon č. 451/1991 Sb. tudíž nestanovuje povinnost připojit lustrační osvědčení k přihlášce a tak na jeho nedoložení nelze aplikovat § 3 odst. 3 vyhlášky č. 303/2002 Sb.
7. Dle žalobce měl výkon státní správy ze strany žalovaného, o který žalobce usiloval, směřovat k odstranění protiprávního stavu, což žalovaný nečinil. Ze strany žalovaného se mu opakovaně dostalo pouze odpovědi, že sdělení předsedkyně Krajského soudu v Ostravě nemá povahu správního rozhodnutí.

8. Žalobce se tak cítí v důsledku nevykonání státní správy ze strany žalovaného (projednání protiprávního stavu bez zbytečných průtahů) zkrácen na svých právech a podanou žalobou se domáhá odstranění tohoto protiprávního stavu.
9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 4. 1. 2018 setrval na svém právním názoru s tím, že předmětné sdělení o vyřazení žalobce z výběrového řízení ani sdělení žalovaného ze dne 12. 12. 2016, č. j. MSP-754/2016-OOJ-SO/2, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce o zrušení předmětného sdělení, nejsou správními rozhodnutími. Při posuzování podmínek nezbytných pro zařazení uchazeče do výběrového řízení přípravné služby justičního čekatele není aplikován správní řád, neboť v dané věci není zahajováno správní řízení, a v konečném důsledku ani nemůže být vydáno správní rozhodnutí.
10. Podle názoru žalovaného stejně tak ani vyrozuměním žalovaného ze dne 12. 12. 2016 není zasahováno do právní sféry adresáta, když se jedná pouze o vyjádření k otázce postupu předsedkyně Krajského soudu v Ostravě podle § 3 odst. 3 vyhlášky č. 303/2002 Sb. Žalovaný v takovém případě nepostupuje podle správního řádu a nevydává správní rozhodnutí.
11. Žalobcův výklad zákona č. 451/1991 Sb. žalovaný nepovažuje za správný. Posuzovat úplnost předložených dokladů uchazeče o přijetí do přípravné služby (tzn. i splnění dalších předpokladů pro osoby vykonávající činnost justičního čekatele podle zákona č. 451/1991 Sb.) je oprávněn předseda soudu – s ohledem na § 111 odst. 3 zákona o soudech a soudcích a prováděcí předpis – již při podání přihlášky k výběrovému řízení. Nepředložil-li uchazeč řádně vyplněnou přihlášku nebo nepředložil-li všechny požadované doklady ani po výzvě a ve lhůtě stanovené k jejich doplnění, předseda krajského soudu uchazeče z účasti na výběrovém řízení vyřadí. Žalovaný nesouhlasí s žalobcem, že ze zákona č. 451/1991 Sb. plyne uchazeči možnost doložit požadované doklady až do doby rozhodnutí o přijetí do pracovního poměru justičního čekatele. Stěžejní je v této souvislosti § 111 odst. 2 a 3 zákona o soudech a soudcích, z něž nelze dovozovat takové závěry, ba naopak – zmocňující ust. § 111 odst. 3 zákona o soudech a soudcích odkazuje na příslušnou vyhlášku, která jednoznačně stanovuje povinnost uchazeče připojit k přihlášce do předmětného výběrového řízení i další náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem, kterým je zákon č. 451/1991 Sb., na jehož základě je vydáváno příslušné lustrační osvědčení.
12. Žalovaný se také ohradil proti tvrzení žalobce, že se žalovaný nezabýval konkrétními okolnostmi jeho případu a zůstal nečinný. Z obsahu předchozích expedic žalovaného dle něj plyne, že Ministerstvo spravedlnosti se k případu žalobce vždy podrobně vyjádřilo, reagovalo na jeho podněty a zdůvodňovalo své stanovisko ve věci. Fakt, že žalobce neakceptoval představené argumenty a adekvátní vysvětlení žalovaného (namísto vydání rozhodnutí) s ohledem na absenci správního řízení, nelze vykládat jako nečinnost orgánu, což bylo mj. žalobci rovněž vysvětleno v dopise ze dne 21. 7. 2017, č. j. MSP-754/2016-OOJ-SO/9. Nečinil-li správní orgán v řízení úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80 správního řádu). V posuzovaném případě však Ministerstvo spravedlnosti nepostupovalo podle správního řádu, neboť, jak již bylo zdůrazněno, nebylo vedeno žádné správní řízení, tudíž nebylo vydáno žádné správní rozhodnutí, a není tedy možné jej ani přezkoumávat. Za nečinnost správního orgánu se považuje nevydání rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě, ke kterému byl správní orgán povinen, nikoli nevydání rozhodnutí, kterého se žadatel bez nároku domáhá.

III. Posouzení žaloby

13. Žaloba byla městskému soudu doručena 31. 10. 2017. Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.
14. Žaloba není důvodná.
15. Městský soud se nejprve zabýval povahou samotné žaloby a otázkou, zdali je v působnosti správních soudů zabývat se předmětnou žalobou.
16. Z žaloby je zjevné, proti čemu se žalobce dovolává soudní ochrany – údajná nečinnost žalovaného způsobená nevyřízením podnětu k provedení přezkumného řízení ve smyslu § 94 a násl. správního řádu.
17. Městský soud musí konstatovat, že samotná domněnka žalobce o zásahu do jeho subjektivních práv namítanou nečinností není správná. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že (ne)zahájení přezkumného řízení nemůže zakládat nečinnost správního orgánu, neboť přezkumné řízení je zahajováno z moci úřední, a na jeho zahájení tak není nárok. Pokud tedy absentuje nárok na zahájení přezkumného řízení, nemůže žalobce disponovat veřejným subjektivním právem na zahájení přezkumného řízení, do něhož by mohlo být zasaženo: *„Přezkumné řízení podle § 94 a násl. správního řádu je zařazováno mezi mimořádné opravné prostředky, tedy opravné prostředky směřující proti pravomocným správním rozhodnutím. Jde však spíše o prostředek dozoru, kterým disponuje příslušný správní orgán za účelem nápravy právních omylů, tj. k odstranění rozporu rozhodnutí se zákony nebo jinými obecně závaznými právními předpisy (§ 65 odst. 2 správního řádu). Účastníci řízení, v němž bylo předmětné správní rozhodnutí vydáno a jež nabylo právní moci, totiž nejsou aktivně legitimováni k zahájení daného řízení. Jak správně konstatoval krajský soud, v případě přezkumného řízení, jakožto mimořádného procesního prostředku dozorčího práva, jde vždy o zahájení řízení z moci úřední a účastník řízení může podat pouze podnět k přezkoumání daného správního rozhodnutí; zda mu však bude vyhověno a přezkumné řízení bude skutečně zahájeno, závisí zcela na úvaze příslušného správního orgánu. Jedná se totiž o řízení, jehož zahájení je plně v dispozici správního orgánu; již starší judikatura ve věcech správních vyslovila, že na přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení není právní nárok (srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 2. 1998, č. j. 6 A 53/97 – 18, publikované pod č. 877/2001 Soudní judikatury ve věcech správních). V souzené věci tedy nebyl naplněn jeden z definičních znaků pro ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 s. ř. s., konkrétně povinnost vydat rozhodnutí (zahájit přezkumné řízení, resp. vydat rozhodnutí v přezkumném řízení), a proto není možné úspěšně namítat nečinnost žalovaného správního orgánu.“ (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 5 Ads 219/2015 – 17; zvýraznění provedeno městským soudem.)*
18. S ohledem na shora uvedenou argumentaci městský soud žalobu zamítnul jako nedůvodnou.
19. Nad rámec uvedeného městský soud uvádí, že podle obsahu žaloby i jejího petitu je zřejmé, že se žalobce dovolával toho, aby žalovanému byla uložena povinnost vydat rozhodnutí o návrhu žalobce na zrušení sdělení předsedkyně Krajského soudu v Ostravě. Mezi

obsahem žaloby a navrženým petitem přitom neexistuje rozpor, a rozporný není ani samotný petit. Městský soud proto nepochyboval o tom, že žalobce se svou žalobou domáhá právě ochrany proti nečinnosti žalovaného, a neshledal ani důvody k odstranění případných nesrovnalostí mezi obsahem žaloby a jejím petitem, či protichůdnosti v petitu samotném. Z tohoto důvodu se tedy ani nezabýval úvahami o možném odstranění takových vad, tedy typicky o změně žalobního typu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009 – 197).

20. S ohledem na shora uvedené závěry nepovažoval městský soud za nutné zabývat se povahou sdělení předsedkyně Krajského soudu v Ostravě o vyřazení žalobce z výběrového řízení, neboť pro uvedený závěr nebyla tato otázka relevantní.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl Městský soud v Praze k závěru, že žaloba není důvodná a ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítnul.
22. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce neměl v řízení úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. října 2020

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje XX